

WWF

2/2019

WWF

Kort och gott på svenska

NATURSKYDDSARBETE ÄR EN UTHÅLLIGHETSGREN

Inom naturskyddsarbete ser man sällan snabba resultat. Ett bra exempel på situationer som krävt uthållighet är skyddet av havsörnen.

När vår arbetsgrupp började mata havsörnen i början av 1970-talet kläcktes bara ett fåtal ungar årligen i Finland. Det kändes som en avlägsen dröm att rädda vårt lands största rovfågel, men arbetet som dedikerade frivilliga utförde gav resultat: enligt den officiella uppskattningen som publicerades i vår år havsörnen inte längre utrotningshotad.

Resan till mållinjen är ofta jobbig och stora utmaningar kan efterfölja stora periodsegrar. Ett utmärkt exempel på en sådan situation är våtmarksområdet Doñana i södra Spanien, som behandlas i denna bilaga.

WWF räddade år 1963 Doñanas våtmark från att torka ut genom att köpa och skydda nästan 7 000 hektar mark på området. Nu hotas den oskattbart värdefulla våtmarken igen i takt med att olagliga jordgubbsodlingar dränerar den.

Vårt internationella nätverks arbete för att skydda Doñana har pågått i över ett halvt århundrade och pågår ännu. Såsom i alla uthållighetsgrenar når man även inom naturskyddsarbete resultat endast genom långsiktigt arbete.

Tack för att du orkar vara uthållig tillsammans med oss.

Liisa Rohweder
generalsekreterare, WWF Finland

Jordgubbar hotar

VÄRLDSARVET

TEXT AULI KILPELÄINEN

Doñana i södra Spanien är en av Europas största våtmarker. Dess framtid överskuggas av olagliga jordgubbsodlingar, som hotar att dränera våtmarken.

Doñanas våtmark överraskar besökare som vandrar i Finlands sumpmarker med sin storlek och mångsidighet. Det väldiga området täcks av dammar, sanddyner, korkeksbestånd och ett buskage som sträcker sig så långt ögat når.

© NATUREPL.COM / JUAN CARLOS MUNOZ / WWF

© AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

Doñana i siffror

Läge: Vid Atlantkusten i Andalusien i södra Spanien

Yta: Ungefär 1 200 km², varav ungefär hälften är nationalpark och resten naturpark

Arter: Cirka 1 300 växtarter och 2 000 djurarter

Inväsnare på området: Cirka 200 000

Huvudsakliga näringsgrenar: Jordbruk och turism

Naturens mångfald och läget vid gränsen mellan Europa och Afrika har gjort Doñana till ett paradiset för miljontals fåglar. I våtmarken övervintrar också mängder av fåglar som även är bekanta i Finland: ormvrårkar, tornfalkar, grågäss, tranor, rödbenor, taltrastar och rödhakar. På våtmarkens slätter och i dess omgivning lever också panterlon, som är världens mest sällsynta kattdjur.

Vattnet bestämmer om allt liv i våtmarken, men det är just det som det numera är brist på i Doñana.

Den läckra boven bakom Doñanas nöd

Doñana skapades en gång i tiden av Andalusiens största flod Guadalquivir. Våtmarken uppstod vid Atlantens låglänta kust då strandens sanddyner dämde upp vattnet i floden. Numera får våtmarken uppskattningsvis hälften av sitt vatten som regn och resten kommer med floderna, men vattentillgången minskar hotfullt.

WWF publicerade år 2016 en rapport, enligt vilken jordbruket, klimatförändringen samt luckring och muddring av floderna har orsakat att vattentillförseln i Doñana har minskat med en femtedel från det naturliga tillståndet. Den största anledningen till oro är olaglig vattentäkt: enligt rapporten används vatten från våtmarken utan nödvändiga tillstånd på ungefär hälften av områdets intensivt odlade åkrar.

”På området finns över 2 000 hektar olagliga bärodlingar, som tar bevattningsvatten från olovliga brunnar. På grund av detta kommer allt mindre vatten till våtmarken”, säger WWF Spaniens ansvarige expert i ärenden som gäller vatten, jordbruk och livsmedel, **Felipe Fuentelsaz**.

Chefen för övervakningen av Doñanas biologiska tillstånd, **Luis Santamaría**, sammanfaller med Fuentelsazs oro. Vattentäkten som används för odlingen av bär, speciellt jordgubbar, stör områdets ekosystem.

”En del av odlarna har på ett påtagligt sätt satsat på att minska vattenförbrukningen och användningen av bekämpningsmedel. Myndigheterna borde nu försäkra att olagliga odlare inte förstör det

arbete som utförs av sådana som strävar efter hållbar odling”, säger Santamaría.

”Jordgubbsindustrin borde lära av andra branscher. Miljökonsekvenserna av risodlingarna som grundats i Doñanas östra delar har minskat tack vare bestämmelserna som fastställts där”, säger Santamaría.

Enligt Santamaría skulle situationen förbättras ytterligare om kraven skulle övervakas i högre grad än i dagsläget.

Även finländarnas köpbeslut har en inverkan

Jordbruket är den viktigaste källan till sysselsättning i Doñana och jordgubbsindustrins omsättning är ungefär 400 miljoner euro om året. Upp till 70 procent av jordgubbarna som produceras i Spanien odlas i Doñana och största delen av dem exporteras till övriga Europa. WWF söker lösningar på jordgubbsindustrins problem tillsammans med företagen och odlarna.

”De senaste åren har vi samarbetat med otaliga stora butikskedjor. Vårt mål är att kedjorna säkerställer att jordgubbarna från Doñana kommer från odlingar vars vatten- och markanvändning är i linje med tillståndet. På så sätt hjälper de odlarna att göra odlingsmetoderna allt mer miljövänliga”, säger Felipe Fuentelsaz vid WWF.

Tack vare WWF:s kampanj har många livsmedelsjättar och butikskedjor, såsom schweiziska Migros, tyska EDEKA, brittiska Tesco och Marks & Spencer och Innocent Drinks som ägs av Coca Cola, vidtagit åtgärder för att främja en hållbarare jordgubbsproduktion. Till följd av kampanjen har man minskat användningen av vatten och bekämpningsmedel vid bärodling.

Vaksamhet krävs också av finländska butiker och konsumenter. Vårens första jordgubbar kommer till Finland från Spanien, speciellt från Doñana. Konsumenten kan be köpmannen att ta reda på var jordgubbarna producerats.

”Finländska företag borde undersöka sina producenters situation på området, stödja lagliga odlare och garantera konsumenterna att bären och frukterna som butikerna importerar respekterar Doñanas natur”, säger Fuentelsaz. ■

Nya

FRAMGÅNGAR

Tack för ditt stöd. Dessa aktuella framgångar skulle inte vara möjliga utan våra långsiktiga stödjare.

Havsörnen är inte längre utrotningshotad

Enligt Röda listan över Finlands arter (Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019) som publicerats av miljöministeriet och Finlands miljöcentral klassificeras havsörnen inte längre som utrotningshotad. Med hjälp av ihärdiga skyddare och stödjare skapades en av vårt lands historias mest spännande framgångssagor inom finländskt naturskyddsarbete. Havsörnsbeståndet minskade från och med början av 1900-talet till följd av förföljelse och miljögifter så att det år 1975 endast kläcktes fyra havsörnsungar. Tack vare långsiktigt skyddsarbete var antalet år 2018 redan ungefär 450. Framgången kan till stor del tacka de otaliga frivilliga i WWF:s havsörnsgrupp som i närmare 50 års tid har skyddat vårt lands största rovfågel. Räddandet av havsörnen är ett utmärkt exempel på att långsiktigt skyddsarbete ger resultat. Samtidigt visar resultaten av Röda listan att naturskydd behövs allt mer, eftersom antalet utrotningshotade arter har ökat sedan tidigare i Finland trots ett fåtal ljusglimtar såsom situationen med havsörnen.

© AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

Earth Hour slog nytt rekord i Finland

Världens största klimatenemang, WWF:s Earth Hour, slog nytt rekord i Finland. I evenemanget deltog på olika sätt 1,7 miljoner finländare, vilket framgår i undersökningen som vi lät göra hos Kantar TNS. Internationellt passerade WWF:s Earth Hour förra årets rekord då 188 länder eller geografiska områden deltog i evenemanget den 30. mars. Evenemangets mest välkända gärning är att släcka lamporna som en symbolisk gest för klimatet. Lamporna släcktes också vid tusentals landmärken, till exempel i Eiffeltornet i Paris och i Helsingfors centrumbibliotek Ode. Tack för att du deltog – tillsammans med miljoner människor visade vi världens beslutsfattare hur viktigt naturskyddsarbetet och bekämpningen av klimatförändringen är för oss!

Nästan 400 000 vädjar till EU i vattenfrågan

I WWF:s och över 100 andra organisationers internationella kampanj #ProtectWater uppmuntrades människor att delta i medborgardialogen som EU ordnat för Europas vatten. 375 386 personer undertecknade framställningen som protesterade mot försvagandet av lagstiftningen som skyddar EU:s vatten, vilket gör den till en av de tre största medborgardialogerna i EU:s historia. De planerade försvagningarna i det så kallade vattendirektivet skulle tillåta EU-länderna att sänka sin målsättning inom vattenskyddet och fortsätta försumma skyddsåtgärderna. Medborgarnas starka stöd är speciellt viktigt i situationen där majoriteten av EU-länderna, inklusive Finland, fortfarande inte uppfyller alla avtalade skyddsåtgärder i direktivet.

Över 20 000 personer marscherade för klimatet

Klimatmarschen samlade över 20 000 deltagare för vilka klimatförändringen är riksdagsvallets och följande regerings viktigaste tema i Helsingfors centrum i början av april. Klimatmarschen ordnades av en grupp oroliga medborgare och Kampanjen Korvaamaton (Oersättlig), som WWF Finland genomförde tillsammans med andra miljö- och utvecklingsorganisationer. Marschdeltagarna krävde åtgärder av den kommande regeringen för att hejda klimatförändringen. Finland måste bli världens första välfärdsstat fri från fossila bränslen där man samtidigt förhindrar klimatkrisen och att arter blir utrotningshotade. Finland är på många sätt världens kunnigaste land. Vi har alltså alla förutsättningar för att fatta beslut som inspirerar hela världen. Klimatmarscher ordnades samtidigt även i Rovaniemi, Uleåborg och Raumo.

© AINO SIRKESALO / WWF

Vi håller öppet hela sommaren

Sommaren är en bra tid att sköta fadderärenden, som adress- eller kontoförändringar eller höjande av faddersumman.

Stödjarservice

Telefon: 040 192 3112, vardagar kl. 9-16

E-post: donator@wwf.fi

Adress: WWF Finland, stödjarservice, Fågelviksgatan 10, 00500 Helsingfors wwf.fi/kummipalvelu

Donationskonto: FI41 1572 3000 0111 89 BIC (Swift) NDEAFIHH

DAGSVERKS-
INSAMLINGEN
2019-2020

REN GALENSKAP

...NÄR KLIMATET VARMNAR

ETT STORT TACK!

Vi tackar skolorna som deltog i WWF:s Dagsverkskampanj för ert värdefulla stöd!

Välkommen med igen!

Nästa läsår kan vi igen skydda naturen tillsammans. Information och anmälan: wwf.fi/paivatyokerays

Lotta oroar sig för klimatförändringen

I år deltog rekordmånga skolor i WWF:s dagsverkskampanj Ren galenskap. 16-åriga Lotta Raatikainen, som går i Sipoonjoen koulu, berättar varför det kändes så viktigt att delta.

”Att röra sig i naturen och njuta av den är enligt mig en grundläggande rättighet för alla människor. Därför är det viktigt att ta hand om naturen på samma sätt som den tar hand om oss.

Många som bor i Finland uppskattar både naturens vackra landskap och lugnet den upprätthåller. För att bevara denna källa till stolthet tycker jag att det är fantastiskt att naturskydd har blivit ett mycket aktuellt samtalsämne såväl vid fikaborden som i politiska kretsar.

Klimatförändringen och andra miljökri-

ser fick också eleverna i vår skola på sin sida då det årliga dagsverket, dvs. dagsverkskampanjen, ordnades igen förra hösten. Syftet med dagsverket är att eleverna utför arbete som motsvarar en skoldag till exempel hemma eller på en arbetsplats som de valt. Efter dagsverksdagen donerar eleverna sin ersättning till välgörenhet.

Tillsammans med de andra stödeleverna vid min skola valde vi att WWF skulle få motta donationen. Organisationens

© WWF FINLAND

mål berör förutom naturen även varje människa på jorden och därför upplevde vi att det var viktigt att stödja WWF.” ■